

Învățământul profesional de tip dual în România - noutăți pentru anul școlar 2016/2017 -

Ce este învățământul profesional de tip dual?

Învățământul profesional de tip dual reprezintă o formă de organizare a învățământului profesional, organizat la inițiativa operatorilor economici interesați în calitate de potențiali angajatori, asigurând oportunități sporite de educație și formare profesională de calitate, în relație cu un potențial loc de muncă.

Acest tip de învățământ se poate organiza în școli profesionale independente sau cadrul liceelor tehnologice, unități de învățământ acreditate sau autorizate să furnizeze formare profesională inițială pentru calificările de nivel 3 al Cadrului Național al Calificărilor, aprobat prin HG nr. 918/2013.

Învățământul profesional de tip dual se poate organiza numai în parteneriat cu operatorii economici autorizați, pe baza unei metodologii specifice. Operatorii economici, parteneri de practică, trebuie să asigure resursele materiale și umane necesare pregătirii practice a elevilor în cadrul activităților de instruire practică și a stagiilor de pregătire practică derulate pentru dobândirea calificării profesionale.

Cine poate urma învățământ profesional de tip dual?

Învățământul profesional de tip dual se adresează elevilor care au absolvit clasa a VIII-a.

Pentru pregătirea practică elevii încheie un contract individual cu un operator economic, partener de practică al școlii.

În ce constă pregătirea profesională?

Pregătirea profesională este organizată pentru calificări profesionale de nivel 3 (de exemplu: operator la mașini cu comandă numerică, sudor, electrician exploatare joasă tensiune, bucătar, comerciant vânzător, etc.), stabilite de operatorii economici care solicită organizarea de învățământ de tip dual.

Pregătirea teoretică se realizează în cadrul școlii iar pregătirea practică la operatorul economic, după cum urmează:

- în clasa a IX-a 20% pregătire în companie și 80% în școală
- în clasa a X-a 60 % pregătire în companie și 40% în școală
- în clasa a XI-a 70% pregătire în companie și 30% în școală

Elevii din învățământul profesional de tip dual vor susține, după primul semestru din anul al II-lea de formare profesională o evaluare intermediară, care atestă nivelul de pregătire teoretică și practică.

Elevii care nu promovează evaluarea intermediară vor participa la programe de pregătire remedială, în școală pentru componenta de pregătire teoretică și la operatorul

economic pentru componenta de pregătire practică, la finalul căruia vor susține încă o dată această evaluare.

Elevii sunt evaluați de echipe formate din profesor, maestru instructor și tutore de practică.

Pentru monitorizarea practicii derulate la operatorii economici unitatea de învățământ asigură un cadru didactic pentru fiecare grupă, care urmărește respectarea prevederilor contractului individual de pregătire practică, pentru fiecare elev din grupa pe care o coordonează, indiferent dacă stagiul de practică se desfășoară la unul sau la mai mulți operatori economici.

Operatorii economici la care se desfășoară pregătirea practică a elevilor din învățământul profesional de tip dual stabilesc tutorii care coordonează această activitate.

Pentru buna desfășurare a pregătirii practice, tutorii colaborează cu cadrele didactice coordonatoare de practică.

Responsabilitățile tutorelui și ale cadrului didactic coordonator de practică sunt stabilite prin contractul individual de pregătire practică. Tutorii și cadrele didactice din școală stabilesc împreună programul de pregătire profesională al elevilor și asigură evaluarea performanțelor elevilor pe durata pregătirii.

Beneficii pentru elevi

Din partea statului

Elevii care urmează acest traseu de pregătire profesională beneficiază, pe baza *Hotărârii Guvernului României nr. 1062/2012, privind modalitatea de subvenționare de către stat a costurilor pentru elevii care frecventează învățământul profesional*, de o "bursă profesională" lunară, în cuantum de 200 RON.

Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice este curs de analiză a posibilității de creștere a cuantumului acesteia.

Din partea operatorilor economici

Pe lângă bursa profesională acordată de stat, în conformitate cu prevederile legale, elevii din învățământul profesional de tip dual beneficiază de susținere financiară din partea operatorului economic, acordată pe baza unui set de criterii clare, stipulate în contractele de practică, prin care se încurajează o atitudine responsabilă față de muncă și formare profesională.

Această susținere financiară acordată de operatorul economic, partener de practică, va include, cel puțin: bursă, cheltuieli cu examinările de medicină a muncii și analize medicale obligatorii, asigurare de risc, echipamente de lucru și de protecție, conform cerințelor și riscurilor la locul de muncă.

Operatorii economici, parteneri de practică pot acorda elevilor din învățământul profesional de tip dual și alte forme de susținere și stimulente financiare: asigurarea cheltuielilor de transport, masă, cazare, în condițiile legii și în conformitate cu prevederile contractului cadru pentru formarea profesională a elevilor.

Beneficii pentru operatorii economici

Operatorii economici beneficiază de o serie de facilități prevăzute de Codul fiscal, cum ar fi: firmele care acordă burse și drepturi pentru cazare și transport pentru elevi scad din impozitul pe profit sumele aferente în condițiile în care suma totală acordată se încadrează în limita maximă de 3% din cifra de afaceri și nu depășește 20% din impozitul pe profit datorat.

În vederea stimulării implicării operatorilor economici în educația și formarea profesională a elevilor, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice a propus revizuirea și includerea în Codul Fiscal a unor stimulente/facilități, cum ar fi:

- deductibilitatea cheltuielilor efectuate de agenții economici pentru orice formă de pregătire teoretică sau practică în cadrul firmei a elevilor
- în categoria cheltuielilor efectuate de agenții economici pentru pregătirea în cadrul firmei a elevilor să fie incluse cheltuieli cum ar fi:
 - burse și premii oferite participanților la pregătirea în cadrul firmei, echipamente de lucru/protecție, alte facilități oferite acestora, de exemplu: transport, masa, cazare pe parcursul pregătirii în cadrul firmei etc;
 - cheltuieli cu medicina muncii și analize medicale obligatorii (în funcție de domeniul de activitate), cheltuieli pentru asigurări de răspundere civilă în cazul unor eventuale accidente, daune sau vătămări corporale generate în timpul pregătirii în cadrul firmei (asigurarea se încheie de angajator și poate acoperi atât răspunderea în sarcina angajatorului și angajaților săi, cât și în ceea ce privește daunele și accidentele provocate de participanți) etc;
 - cheltuieli pentru susținerea activităților desfășurate pe parcursul pregătirii în cadrul firmei, de exemplu: rechizite, materii prime și materiale consumabile utilizate exclusiv pentru pregătirea în cadrul firmei a elevilor
 - amortizarea echipamentelor tehnologice, proporțional cu timpul de utilizare a acestora pentru pregătirea în cadrul firmei a elevilor
 - costurile aferente pregătirii formatorilor / tutorilor / îndrumătorilor de practică
 - costurile salariale pentru plata formatorilor / tutorilor / îndrumătorilor de practică, proporțional cu timpul alocat de aceștia pentru pregătirea în cadrul firmei a elevilor/studentilor/altor participanți

Implicare efectivă a operatorilor economici

Operatorii economici sunt implicați în realizarea **Curriculumul în dezvoltare locală (CDL)**, care este o componentă a Curriculumului Național, constituie oferta curriculară specifică fiecărei unități de învățământ și este realizat în parteneriat cu operatorii economici. Prin această ofertă curriculară se asigură cadrul necesar adaptării pregătirii profesionale a elevilor la cerințele și nevoile concrete ale operatorilor economici și implicit, la nevoile pieței muncii locale și regionale.

Operatorii economici participă, în mod direct, la selecția elevilor care se înscriu în învățământul profesional;

Pentru o mai bună guvernare a procesului de educație și formare profesională, prin învățământul profesional de tip dual se promovează un management participativ, care facilitează implicarea operatorilor economici în mecanismele decizionale la nivelul școlii. Ca urmare, Consiliul de Administrație al unității de învățământ va include, în calitate de membru, un reprezentant al operatorului economic, partener de practică, din cota aferentă reprezentanților părinților din unitatea de învățământ respectivă.

În învățământul profesional de tip dual poate fi încadrat și personal didactic asociat, specialiști din cadrul operatorului economic, în condițiile legii. Selecția și încadrarea cu personal didactic asociat, în învățământul profesional de tip dual, se face conform prevederilor legale.

Operatorii economici, parteneri de practică pot contribui financiar la dotarea și funcționarea unității de învățământ.

Posibilități pentru elevi după absolvire

Învățământul profesional de tip dual se finalizează cu examen de certificare a calificării profesionale de nivel 3 al Cadrului Național al Calificărilor, corespunzător nivelului de referință 3 al Cadrului European al Calificărilor.

Absolvenții învățământului profesional de tip dual care promovează examenul de certificare a calificării profesionale dobândesc certificat de calificare profesională și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass. Certificatul de calificare permite obținerea unui loc de muncă.

Absolvenții învățământului profesional de tip dual care promovează examenul de certificare a calificării profesionale pot continua studiile în clasa a XI-a a învățământului liceal, în condițiile legii și ale reglementărilor specifice stabilite de ministerul educației.

Pilotare învățământ profesional de tip dual în anul școlar 2016/2017

Începând cu anul școlar 2016/2017 se pilotează organizarea învățământului profesional de tip dual, organizat pe baza unei metodologii specifice ce urmează a fi probată prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice în perioada imediat următoare.

Pilotarea se realizează pentru calificările solicitate de operatorii economici. Lista calificărilor și a școlilor în care se va organiza pilotarea va fi publicată la începutul lunii septembrie 2016.